

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ט"ו אב תש"פ | דף היומי בבלי: שבת קנב | דף הכולל: עירובין צא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תק"א עד סעיף ד'.
מוסר: אהבת חסד - אות י"ב עד אות י"ג.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ו [עם פירוש רש"י] משנה ז עד עד סוף הפרק

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirsuh@dirsuh.co.il

מדוע נכנס אברך צעיר אל מרן הגר"ח עם תינוק בן חודש? | מתי רעדה החולצה של החזו"א? | מרגש: הלימודים הסתיימו, תלמידי כיתה ח' לא הסכימו לצאת לחופש | האברכים כיבו את הפלאפונים והניחו אותם על 'כבש המזבח'... | 1948

יהלומים מגדולי ישראל

מדוע נכנס אברך צעיר לחדרו של מרן שר התורה שליט"א כשבידו עולל קט בן חודש ימים? ומה ענה מרן שליט"א ליהודי לא צעיר ששאלו האם לחזור למקום מגוריו הקודם בחו"ל בגלל קשיי פרנסה?

צדיק גוזר | שני מעשים נפלאים שאירעו לאחרונה

חזר על מה שרגיל לומר: "הרופאים לא יודעים כלום", הם לא מחליטים מה יהיה, ובעז"ה הילד יהיה בריא ושלם!
כעת, כשהתינוק בידו, סיים האברך את דבריו בהתרגשות רבה ואמר: הנה הילד! בריא ושלם ללא כל פגע ב"ה!
נהנה רבינו שליט"א למשמע הדברים ובירך את האב הנרגש: "שתזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים!"

"אם תשב ותלמד, גם הפרנסה תסתדר"

את המעשה השני, שמענו מיהודי לא צעיר שקיים את דברי רבינו שליט"א ללא עוררין, וזכה לראות סייעתא דשמיא מיוחדת. לפני מספר חודשים הוא נכנס לקודש פנימה להתייעץ בנושא מסוים. בין הדברים הוא שח לרבינו כי עלה לארץ ישראל לפני שבע שנים, וכעת הוא חווה קשיים פה בארץ בעיקר בעניי פרנסה, ושוקל אולי לחזור שוב לחו"ל.
אמר לו אז רבינו שליט"א: ח"ו לעזוב את הארץ, תישאר כאן

אמנם נדמה לפעמים, כי מיותר לכתוב מעשים על ברכותיו של רבינו מרן הגר"ח שליט"א שהתקיימו, ועל מופתים כאלו ואחרים, אך הדעת נותנת שיש בזה משום חיזוק באמונה בהש"ת, והצימאון לכגון זה לא רווה... וע"כ נכתוב בזה ב' מעשים שאירעו לאחרונה.
באחד הימים אחר הצהרים נכנס אל רבינו שליט"א אברך צעיר כשבחיקו מונח עולל קט, בנו הקטן שנולד אך לפני חודש ימים, וכבר הזדרז להביאו לפני רבינו שליט"א, וכך סיפר:
לפני שהבן הזה נולד, אמר לנו הרופא שהתינוק העתידי להיוולד, יוולד בעל מום, עם מומים קשים מאוד עד כדי ספק האם בכלל יחיה. למשמע הדברים הקשים הלכנו לבדיקות אצל רופאים נוספים וכולם פה אחד ניבאו שחורות: "הילד הזה לא יהיה בריא", ה"י. הגדיל לעשות אחד הרופאים ש'התחייב' ואמר כי 'מאה אחוז' שהילד יהיה בעל מום!
לאחר שמיעת כל התחזיות הקשות מהרופאים, נכנס האברך אל רבינו שליט"א וסיפר לו דברים כהויתם. רבינו שליט"א

מלימוד התורה שלו, ולכן רוצה לתת לו סכום כסף גדול מידי חודש, וביקש את הסכמתו.

מובן שלאחר שראה שנתקיימו דבריו של רבינו שליט"א נענה האיש להצעה, ומאז הוא שוקד על תלמודו בארץ הקודש, כשגם הפרנסה הסתדרה, כדברי רבינו שליט"א!

(גיליון 'דברי שיח')

ותזכה לגמור את כל הש"ס! ולשאלתו, פרנסה מה היא עליה? - השיב רבינו שליט"א, כי אם יישב וילמד גם הפרנסה יסתדר.

והנה, מששמע את דברי רבינו שליט"א חזר בו האיש מכוונתו לעקור לחו"ל, ונשאר בארץ ללמוד בהתמדה את הש"ס כולו. ומשקיים את הציווי זכה גם לברכה... לאחר מספר שבועות פנה אליו לפתע אחד ממכריו, והודיע לו כי הוא מעונין לזכות בחלק

חדשות דרשו

איך לבחור חברותא, מתי צריך להחליף חברותא, האם נכון ללמוד דווקא עם בחור שאתה מכיר משייבה קטנה או לא

בגלל הקורונה: אלפי חוברות 'סדר הכנה' של 'דרשו' חולקו לבחורים העולים לשיבות גדולות

שהושקעו בו עמל ויגיעה רבה כדי להעלותו על דרך המלך בשנות לימודו בישיבה הקטנה, ובעלותו לשיבה גדולה, הוא מאבד את כל מה שניתן לו, כשהוא נופל ברגע אחד ולא מצליח לאחר מכן להתרומם שוב..

"מנגד בישיבות הגדולות טענו שהם רואים בחורים שהגיעו לאחר שהתקבלו עליהם המלצות ושכחים רבים, ובפועל הם לא מצליחים להשתלב ולהתרומם כפי שהיו בישיבה הקטנה.

"והסיבה היא ברורה וידועה יש פער גדול מאוד בין צורת ההתנהלות בישיבות הקטנות לצורת ההתנהלות בישיבות הגדולות, ובחור שמבצע את המעבר בלי הכנה מתאימה וראויה, עלול ליפול חלילה וחס.

"הכינוס הזה נועד לבצע את ההכנה הזאת", מסביר הרב וינגרטן, "והוא זוכה להצלחות חסרות תקדים בסיעתא דשמיא. בחלק מהישיבות הקטנות ראשי הישיבות דורשים מכל בחור העולה לשיבה גדולה, להשתתף גם ב'סדר הכנה' של 'דרשו'. גם בישיבות הגדולות ממליצים במקרים רבים לבחורים שהתקבלו, להשתתף בסדר ההכנה.

"ואכן במשך השנים נאמרו כאן שיעורים יסודיים ובסיסיים בתורת ההכנה לשיבה הגדולה. השיחה המופלאה של הגר"א וייסבלום שליט"א, השיחה של הגרמ"ה הירש, אלו שיחות יסודיות מאוד שממש לוקחות את הנושא ומפרקות אותו לגורמים, מה צריך לשאוף כשמגיעים לשיבה גדולה, עם מי צריך ליצור קשר, איך להתייחס לחברים, איך לבחור חברותא, מתי צריך להחליף חברותא, האם נכון ללמוד דווקא עם בחור שאתה מכיר משייבה קטנה או לא, האם נכון ללמוד עם אותו חברותא גם בעיון וגם בבקאות ועוד ועוד ועוד. כל הנושאים הללו נידונו לאורך השנים בצורה ברורה ומפורטת מאוד, וכל הדרשות והשיחות נאספו אחת לאחת, נכתבו והדפסו לתועלת שתהיה גם לשנים הבאות בס"ד. וכך, כל דברי ההדרכה והחיזוק שנאמרו על ידי גדולי הדור

אלפי בחורי הישיבות הקדושות, העולים משייבה קטנה לשיבה גדולה, קיבלו בימים האחרונים של זמן הקיץ חוברות 'סדר הכנה' של 'דרשו', ובהן אוצר יקר מפז של דברי הדרכה מפיהם של מרנן ורבנן גדולי ומאורי הדור שנאמרו בכינוסי 'סדר הכנה' בשנים הקודמות, וכוללים דברי הדרכה מפורטים ומדויקים שנאמרו במיוחד לבחורים הניצבים על פתחה של הישיבה הגדולה, אליה הם נכנסים כנערים צעירים וחסרי ניסיון, וממנה הם יוצאים כחתנים הצועדים אלי חופתם בהגיעם לפרקם בשעה טובה.

דברי ההדרכה בכינוסי 'סדר הכנה' נאמרו בשנים קודמות על ידי מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א, וגדולי המחנכים בדור, ובראשם מרן הגרמ"ל ליפקוביץ זצ"ל, מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל, ויבלחט"א מרן הגרי"ג אדלשטיין שליט"א, מרן הגרמ"ה הירש שליט"א, ועוד.

לצדם נשאו דברים בכינוסי סדר ההכנה גדולי המשגיחים והמחנכים, צדיקי הדור, בהם הגאון רבי אליהו וייסבלום שליט"א, הגה"צ רבי בינמין פינקל שליט"א, הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, הגה"צ רבי נפתלי נוסבוים שליט"א ועוד.

הרה"ג ר' נתן וינגרטן, מי שממונה מטעם 'דרשו' על 'סדר הכנה' בכל שנה ושנה, ומי שניצח גם השנה על מלאכת הדפסת החוברות וחלוקתם בכל הישיבות הקטנות, לבחורים העולים לשיבה גדולה, מסביר את המטרה העיקרית שבקיום 'סדר הכנה' לאורך השנים.

"למעשה מדובר בדרישה שעלתה מצד ראשי הישיבות שבאו ל'דרשו' וביקשו ליזום תוכנית שתכין את הבחורים העולים לשיבה הגדולה. היו פניות גם מצד ראשי ישיבות של ישיבות קטנות, וגם מצד ראשי ישיבות גדולות, אלו וגם אלו טענו את אותה הטענה, רק מהכיוון ההפוך.

"ראשי הישיבות הקטנות טענו שלא פעם הם רואים בחור

בשנה שעברה עם גדולי המחנכים בדורנו, ובו שאלות שנאלו על ידי הבחורים עצמם, כיצד יש לגשת ללימודים בישיבה הגדולה, מה היא הדרך שבה יש לנקוט בהכנה ובחזרה, האם יש להקפיד לרשום כל מהלך הנשמע מפי הר"מ, או שיש להסתפק רק בעיקרי ה'רייד' הישיבתי, ועוד שאלות רבות ומגוונות המעסיקות מאוד את בחורי החמד העולים לישיבה הגדולה.

"השנה נוספו לשאלות אלו גם מספר שאלות נוספות, במיוחד על סוגיית הקורונה והדרך שיש להתייחס אליה מצד הבחורים העולים לישיבה הגדולה, כמה יש להם להיזהר בנושא, וכיצד ינהג בחור הנמצא בבידוד או בחור ששייבתו נסגרה באופן זמני בגלל ריבוי תחלואה חלילה, כשעל כל השאלות הללו משיבים גדולי המחנכים שליט"א בפרוטרוט, ובהדרכה ברורה למען ידעו בחורי החמד את הדרך אשר ילכו ויעלו בה בדרך העולה בית א-ל", מסכם הרב וינגרטן.

זצ"ל ויבלחט"א, נאספו ונאגדו יחדיו בקונטרס 'סדר הכנה', כשעליו נוסף גם קובץ 'מתיקות התורה', המבוסס על השיטה המיוחדת שנטווחה וזכתה להצלחה מרובה בפעילות 'מוקד הישיבה' של ארגון 'אחינו', זרוע החיזוק והקירוב של 'דרשו' ובהם עצות מגדולי הדור וראשי הישיבות על הדרך להגיע למתיקות התורה שהוא העוגן האמיתי לחיבור חזק לתורה. וכן פאנאל מיוחד של גדולי ראשי הישיבות על מעלת השיעור שמיעתו והעמל עליו מגדולי ראשי הישיבות.

"כמו כן מופיעים בחוברת גם דרשותיו של נשיא 'דרשו' רבי דוד הופשטטר, שנאמרו בכינוסים אלו, וכוללים פלפולים משובבי לב במשניות של מסכת אבות. חלק מאותם דרושים אף נכללו בספר 'דרש דוד' על מסכת אבות, שזכה להפוך מיד עם הדפסתו לספר יסוד בכל בית כנסת ובית מדרש, וברבים מבתי ישראל. עוד בחוברת המיוחדת: שו"ת מיוחד שהתקיים לראשונה

על דא ועל הא

פתאום המילה 'חופש' אינדה את קסמה. כבר חצי שנה שהילדים בחופש, חודשיים לא לומדים, חודש כן לומדים. כיתות שלמות נכנסות לבידוד... נראה שאם היה אפשר לעשות עכשיו 'חודש של שגרה', כולם היו עטים על כך בשמחה... אז תכל'ס, מה עושים?

זה הזמן לשכוח מה'חופש' ולהתחיל את ה'נופש' | יקותיאל יהודה גנזל

תכל'ס, מה עושים?

זה הזמן להזכיר כאן דברים שכבר כתבתי בגליון התורני בבין הזמנים של אשתקד, שם הבאתי שיחת בין הזמנים חינוכית להפליא אותה קיימתי עם ראש ישיבת בעלזא בבית חלקיה, הרה"ג ר' יוסף צבי ברייער שליט"א. בדבריו הוא הסביר לי את ההבדל בין חופש (דבר לא רצוי) לבין נופש (דבר מבורך):

"בעוד 'חופש' הוא מצב של חופשיות, של השתחררות מעול מסוים, הרי שנופש הוא מילויה של הנפש. או כפי שרש"י מגדיר זאת (שמות לא, יז): 'כל לשון נופש הוא לשון נפש, שמשיב נפשו ונשימתו בהרגיעו מטורח המלאכה'.

"במהלך ימות השנה עמל הבחור קשה בישיבה, לימודים מפרכים, סדרים מייגעים, גם האברך אינו נותן מנוח לנפשו, וכך גם בעל-בית העמל לפרנסתו עד סחיטתה של נפש. וכאשר מגיעים ימי 'בין הזמנים', או כפי שאפשר להגדיר זאת בצורה נכונה יותר: זמן חודש אב, הזמן נכון ומוכשר לתת מנוחה לנפש, להרפות מעט מהיגיעה, לחוות ולהשתחרר. וכשעושים זאת בצורה כשרה ונכונה, זה רק מועיל ומחדש כנשר את הכוחות לקראת זמן אלול".

עם המילים הללו עלינו לפתוח את השבועות הקרובים. להבין שנכון, עד עכשיו היה 'חופש' מסוים, אבל 'נופש' לא היה. וה'נופש'

אחת המשבצות בה מקבלת הקורונה את הציון 'מצטיינת' היא משבצת הפלפוליציצה. שוב ושוב מניפה הקורונה את גביע הנצחון כשהיא מטמיעה בלבול בסדר היום, במחשבות ובתכנונים, בהיערכות ובתפיסת ההווה.

עכשיו הגיע התור של ימי בִּינְזָמִינִים: (כמעט) כל משפחה יש לה משנה סדורה לימי החופש. זה מתחיל כשהילדים חוזרים, מיוגעים מחודשי לימוד. יש את ימי האתנחתא, הנחיתה, יש את התכניות, את הטיולים, את הנסיעה לנפוש אצל הדודה או הסבתא, בדירה השכורה\ מוחלפת או בצימר. כל משפחה והמנהגים שלה. בסופו של דבר מנוצלים ימי החופש עד תום, כְּרָעַב הזה שלא מסתפק באכילת הבשר אלא גם מוסיף למצוץ את העצמות.

השנה אין את זה. אולי יש את התכניות ואולי מנסים בכל זאת, אבל אין את הברק בעיני הילדים. בתש"פ נוצר פלא חדש בין פלאי תבל - פתאום המילה 'חופש' לא מדליקה זרמים משחררים בקרב הילדים (וזרמי אימתה ופחד אצלנו ההורים. בבדיחותא). פתאום אין משמעות קסומה למילה שהפכה לשגרה. כבר חצי שנה שכל הילדים בחופש, חודשיים לא לומדים, חודש כן. קפסולות שדומות ל'קעמפ' ישיבתי וכיתות שלמות שנכנסות לבידוד. החופש הפך לשגרה. מי יודע, אולי אפשר לעשות עכשיו 'חודש של שגרה' וכולם יעוטו על החודש הזה בלהט?!

הזה הוא מצרך חיוני לנפש ילדינו (ולא פחות: לנפשותינו אנו) במיוחד בשנה זו.

על כן הבה ננצל את השבועות שנותרו עד תקיעת השופר

הראשונה, לשכוח מה'חופש' שהיה עד עכשיו ולהתחיל 'נופש' מרענן, כל אחד בדרכו, כל אחד לפי צרכיו הוא.

כי נופש - בשונה מחופש - הוא צורך חיוני של הנפש.

(המבשר)

הסיפור היומי

כאשר ראו חבריו של ר' גדל שהוא נותר בסירובו, צעקו לעברו בייאוש: "ר' גדל! איך אתה עושה שטות שכזו?! הרי זו הזדמנות של פעם בחיים! אם אתה מפספס עכשיו - שוב לא תראה דבר מדהים כזה לעולם! זה רק כמה דקות, הגמרא לא תברח לך"...

יש הזדמנויות של פעם בחיים - השאלה מאיזה כיוון מסתכלים עליהן

התורה ובשביל שמירת העינים ושבירת הסקרנות... חוץ מהפעם הזאת, לא תהיה לי שוב הזדמנות שכזאת לזכות להקריב קרבן נכבד וחשוב כ"כ... א"כ, איך אתם חושבים שיהיה שוטה המאבד מה שנותנים לו... להפסיד הזדמנות יחידה בחיים שיש לי לוותר על דבר מעניין כ"כ בשביל הקב"ה...

ראו החברים עם מי יש להם עסק, והבינו שחבל על המאמצים ואין להם סיכוי...

המעשה הזה מלמד אותנו נקודה נפלאה וחשובה:

בדרך כלל, בענין של 'עשה טוב' - תורה, תפלה וקיום מצוות, אדם מרגיש שהוא מתעסק בקדשי ה', ומתקרב אל ה', מרגיש שבכל רגע הוא מרוויח עוד מילה של תורה, עוד ברכה, עוד אמירת 'קדושה' וכו'. כל דף גמרא, כל הלכה וידיעה נוספת של תורה, היא מצוה בפני עצמה, והוא מרגיש שנכסיו פרים ורבים ורכושו מתרבה. בכל מעשה חסד וצדקה הוא מרגיש רווח עצום.

אבל כשמדובר בעניני סור מרע, שכל כולם הם ויתור וכפיית הרצון, דיכוי התאוה והגאווה ובריחה מעניינים שנראים טובים ויפים ומענגים - איך ניתן להרגיש בהם תענוג ומתיקות? לכן רבים מתלוננים כי קשה להם לעמוד בקשרי המלחמה, משום שהגוף מרגיש שהוא רק מפסיד ומוותר, והוא לא תמיד מצליח לעמוד בכך. אף שיראת העונש ופחד ה' יכולים למנוע אותו מלהיכשל, בכל זאת, לא תמיד זה מספיק ומועיל, כי חסרה הרגשת התענוג וקירבת ה'. ואדרבה, נראה לאדם שהוא שקוע ועסוק בבוץ וטינופת ואין לו עכשיו כל קשר לרוחניות, וחסרה לו הרגשת הרווח והזכיה... ובפרט כשמדובר לפעמים בנסיון של תענוג גשמי שנראה לו שלא יחזור עוד...

על זה לימדנו הגאון החסיד ר' גדל עצה עמוקה ותחבולה מוצלחת ואמיתית: להתבונן ולהבין כי כל ויתור, כל אתכפיא, וכל בריחה מהרע היא בעצם רווח והישג כביר! היא בחי' קרבן לה', ואדרבה, ככל שהדבר נדיר ונחמד יותר, וכל שקשה יותר להתגבר - אזי הקרבן והרווח גדולים יותר וגורמים לקירבת ה'. ככל שזו

רבים מאלו שעלו לארץ הקודש בספינה, כבימים עברו, היו מספרים על חזיון נפלא שחזר על עצמו בכל נסיעה. באמצע הדרך הספינה מתרוקנת וכולם עולים על סיפון האניה, לא נשאר אף אחד בפנים, כולם חפצים לראות ולחזות באחד מפלאי הבריאה הנדירים ביופיים. הדבר קורה כאשר הספינה מגיעה למקום בו נפגשים ומתחברים כמה "ימים", והמחזה הוא מרהיב עין ומסקרן מאוד ואין מי שמוותר על כך.

כאשר החסיד המחנך הנודע ר' גדל אייזנער נסע מפולין לא"י יחד עם חבריו, ישב כמובן בירת האניה כאשר גמרא קטנה בידו ובכל הדרך התעמק בעיון הגמרא ותוספות, מבלי לשים עין על כל הנעשה בספינה, הן מפאת התמדתו וניצולו כל רגע לתורה ועבודה והן מחמת גדר ושמירה על העינים שישארו בקדושתן וטהרתן...

כשהגיעו סמוך למקום הנ"ל וכל הנוסעים עלו על הסיפון לחזות בנועם זיו "נפלאות הבורא", ניגשו החברים אל ר' גדל והציעו לו להצטרף ולראות אף הוא. ברוב מסירותם דאגו לו שלא 'יפספס' ויפסיד מחזה נפלא שכזה.

ר' גדל כמובן לא שעה לדבריהם, כשהוא מודה להם על דאגתם ורצונם להטיב עמו, והמשיך בעבודת הקודש שלו. אולם אחד או שנים מהחברים, שהרגישו שזה ממש חבל שר' גדל יפסיד מחזה נדיר שכזה, המשיכו להפציר בו.

כאשר ראו שאין הוא נענה להם צעקו לעברו בייאוש: "ר' גדל! איך אתה עושה שטות שכזו? הלא מדובר בהזדמנות שע"פ רוב מגיעה רק פעם אחת בחיים, ויש שגם זה לא. אם אתה מפספס זאת - שוב לא תראה דבר שכזה כל ימי חיך!! הרי מדובר רק בכמה דקות, שאותם תוכל להשלים תמיד... הגמרא לא בורחת!"...

לשמע דבריהם, הגיב ר' גדל ואמר להם: ישמעו אזניכם מה שפיתם מדבר. אתם בעצמכם אומרים לי שזו הזדמנות ראשונה ואחרונה שיש לי - לוותר על מחזה נפלא שכזה בשביל לימוד

מלהסתכל בדבר רע, זהו רווח נוסף ומצוה נוספת. כל פעולה של ריחוק מהרע, קטן כגדול, מקרבת ומחבבת את האדם לפני ה' באופן נשגב ונעלה מאוד.

(מעובד מתוך מאמר בגיליון 'נעם נתיבותינו' - באיאן)

הזדמנות של פעם בחיים לצד של הרע - זו גם הזדמנות של פעם בחיים לצד של הטוב...

וממילא, אין זה ויתור והפסד וחסרון, אלא להיפך - ריחוק גדול ונדיר... בכל רגע שמתגבר מלכעוס או מלעשות או לחשוב רע או

סגולות וישועות

"מט"ו באב עד ר"ה, כל פעם שאחד מברך לחברו בכתיבה וחתימה טובה, כמספר הזה יהיו לו מליצים טובים בשמים אשר ילמדו עליו זכות כשיגיעו ימי ר"ה"

סגולת יום ט"ו באב כהכנה לימים הנוראים

"החידושי הרי"ם זיע"א, היה אומר בשם הרבי מלובלין זיע"א, שט"ו באב הוא מ' יום קודם כ"ה אלול, וכן ט"ו בשבט קודם כ"ה באדר, היינו פלוגתא דר"א ור' יהושע, דחד אמר בניסן נברא העולם וחד אמר בתשרי נברא העולם, ואמר האריז"ל דאלו ואלו דא"ח, ומ' יום הנ"ל הם כנגד צורת הוולד. וסיים אדמו"ר זצ"ל החידושי הרי"ם, היינו שט"ו באב הוא הכנה לר"ה.

הרה"ק בעל ה"ישמח ישראל" מאלכסנדר זיע"א כתב בספרו הקדוש "ישמח ישראל": "מט"ו באב צריך להתכונן לימים הנוראים, בהרגל של ענוות צדק לדעת שהכל מהשי"ת, ארבעים יום [כהרגל מדה טובה המובא בספה"ק] עד כ"ה אלול ויכול לזכות אח"כ ביראת שמים!".

ומסופר על הרה"ק מרוז'ין זיע"א: "רבינו אדה"ז מסא"ג זיע"א אמר בט"ו באב תרל"א, למה אביו הק' מרוז'ין זיע"א לא ניהל "שלחן" בט"ו באב כמו בט"ו בשבט? - כי ט"ו אב נדמה ליוה"כ שאין בו אכילה ושתיה, ולכן באים אלו הב' ימים יחד בדברי חז"ל: לא היו ימים טובים בישראל כט"ו באב ויוה"כ" (תענית כו:), כי ט"ו באב הוא הכנה לר"ה ויוה"כ, ומאז מוסיפים בלימוד התורה בלילה, הכנה לרוחניות, ונדמה ליוה"כ שאין בו אכילה, וט"ו בשבט הוי הכנה לפסח שיסוד מצוותיה נתקנו ע"י אכילה ושתיה דייקא, פסח, מצה ומרור וד' כוסות (נר ישראל, ט"ו באב).

(מתוך מאמרו של הרה"ג ר' שמואל צבי גנץ שליט"א, פורסם ב'המודיע')

בקובץ 'הבאר' מובא (שנה ט"ו דף מ"ז), וז"ל: מפי הרה"צ רבי יעקב משה מקאמארנא זצ"ל שקיבל מהמגיד הק' מטרסק זיע"א שקיבל מזקנו מטשערנוביל זיע"א, שקיבל מהבעש"ט הק' זיע"א, שקיבל מרבו אחיה השילוני, שמט"ו באב עד ר"ה, כל פעם שאחד מברך לחברו בכתיבה וחתימה טובה, כמספר הזה יהיו לו מליצים טובים בשמים אשר ילמדו עליו זכות כשיגיעו ימי ר"ה. וסיים הרה"ק מקאמארנא זיע"א: ואני הוספתי כי "חמשה עשר באב" גימטריא "כתיבה וחתימה טובה". עכ"ל.

במנהגי קודש מרובה"ק לבית רוז'ין, מסופר על הרה"ק מבאיאן טשרנוביץ זיע"א: פעם נסע בי"ד אב עם חתנו הרבי מבאיאן קראקא זיע"א לשאוף אויר ואמר, היום הוא ערב יו"ט והביאו מעד עם לקח וכו' ושתו לחיים, ובירך שיהיה המתקת הדינים והקב"ה יעזור מהיום שנה טובה, ובט"ו באב אמר שמברכים כבר מהיום כתיבה וחתימה טובה, כי צריכים לעשות תשובה, שיעשו את הכתיבה לר"ה.

עיין בשער יששכר להגה"ק ממונקאטש מאמרי חודש אב, מאמר 'יום תבר מגל' אות א' שכתב אשר קראהו ליום ט"ו באב 'יום תבר מגל', ורמז כונת הענין י"ל ע"פ מש"כ בספרים אשר ביום ההוא תחלת התנוצצות ראש השנה. כדברים הללו נמצא בספה"ק 'שיח שרפי קודש' (עמ' רמד):

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מפיק האירועים האמיד, ממש התבייש לחיות בשכנות למשפחה ענייה. אבל מה קרה לו בחצי שנה האחרונה?

חיים ולדר: מה שהיה אתמול למטה יכול ביום אחד להיות למעלה!

ראש הממשלה לא יכול להחליט שהוא רוצה לנסוע ברכב רגיל, וזה מובן. אז השב"כ מחליט עליו, אבל מצד שני הוא צריך לממן את עלות הנסיעות שלו.

ראש הממשלה מרוויח שכר שהוא כ-36 אלף שקל ברוטו, בעוד שופט עליון מרוויח 88 אלף שקל ברוטו. רק נתון זה מוכיח מי עליון על מי. העובדה שמערכת המשפט יכולה להורות על חקירת ראש ממשלה על דברים של מה בכך, וראש הממשלה לא יכול להורות על חקירה כנגד שופטים על דברים חמורים כמו ניגוד עניינים והעדפת מקורבים, ואפילו לא את הפרקליטה שמעמידה אותו לדין שהייתה שותפה על פי הפרסומים לפיצול דירתה בניגוד לכל חוק, גם היא מעידה על היעדר שום יכולת שליטה של האיש שאמור להנהיג ולשלוט.

5. ואם חשבתם שהאבסורד נגמר בזה, טעיתם.

אחרי שהמערכת המשפטית העמידה את רה"מ לדין על שטויות ותפירות תיקים ומערכת לחצים על נאשמים במטרה שיהפכו לעדי מדינה (הגילוי האחרון מדבר על ניסיון הסתרה של הפרקליטות על מאמציה להחליף את עורך הדין של שאול אלוביץ בעורך דין "מטעם" שאלה הן שיטות קג"ב לכל דבר ועניין, וזה רק מה שאנחנו יודעים) - ובכן, השקעתם עשרות מיליונים כדי להמציא המצאות ולתפור תיקים, לפחות תתנו לבנאדם להגן על עצמו? אז זהו, שלא.

רק שתהיה לכם פרופורציה: חוץ מעשרות המיליונים שהושקעו בחקירה, הרי שהפרקליטים שיתבעו את רה"מ כולל שעות עבודה, על פי מומחה שהתראיין בתקשורת, יעלו למדינה 24 מיליון ש"ח לפחות.

ניתן היה להניח שהמדינה תממן לעומד בראשה מימון מלא של עורכי דין מהשורה הראשונה.

אך המדינה, קרי שליטיה האמיתיים, קרי בג"ץ-לא אפשרו לו את זה.

רצה ראש הממשלה לקבל סיוע מקרוב משפחה, שהיה מוכן להלוות לו מחצית מהסכום שהמדינה הוציאה מכספי משלם המיסים, כדי להרשיעו.

אך גם את זה לא מאפשרים לו.

האדם שאמור להיות הכי חזק במדינה, מתנהל כמו עכבר

1. ראש ממשלה במדינה דמוקרטית אמור להיות האדם החזק ביותר במדינה.

גם כי בחרו בו מיליוני אזרחים, וגם כי על פי המבנה הדמוקרטי הוא אחראי על כל הרשויות, המחוקקת המבצעת והשופטת. הוא אמור להחליט על מדיניות החוץ, מדיניות הפנים והמדיניות הכלכלית.

מתוך מיליונים רבים שאולי רוצים, רק מאה ועשרים מצליחים להיבחר לח"כים, ומתוכם בין 18-36 לשרים, ורק אחד לרשות הממשלה. כמה כוח צריך להיות לבנאדם כזה.

2. וראו זה פלא.

ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו, לא רק שאינו האדם הכי חזק במדינה, במובנים מסוימים הוא האדם הכי חלש במדינת ישראל, הכי לא שולט, הכי לא מחליט והכי נרדף ומסכן מכולם. אל תתנו למראה להטעות אתכם. נכון שהוא עומד ואומר כל מיני דברים ומחליט כל מיני דברים, אבל הוא עושה זאת כמו שעבד משרת את רבו. כל מה שנתניהו עושה כפוף למערכת שלמה שיכולה בכל רגע להחליט שהוא לא יעשה את מה הוא עושה וגם להכריח אותו לעשות את ההפך הגמור. היא עשתה זאת פעמים רבות, ובזמן האחרון היא עושה זאת בתכיפות רבה עוד יותר.

3. ראש הממשלה לא רק שלא יכול להחליט לגבי המדינה, הוא גם לא יכול להחליט לגבי הממשלה והכנסת. בכל משרד ממשלתי יושב יועץ משפטי שמבטל את הצורך בשר. גם השר חושב שהוא עושה משהו, אבל למעשה, ברגע שכל החלטה שלו מותנית בהסכמה של היועץ המשפטי, הרי הוא כבובה על חוט בידי היועמ"ש של המשרד שלו שגם הוא בובה על חוט על ידי היועמ"ש מנדלבלט, שהוא בובה על חוט על ידי החונטה המשפטית הנשלטת מזה חצי יובל על ידי אהרן ברק.

4. עזבו את המדינה. ראש הממשלה לא יכול להחליט על עצמו, על המשפחה שלו. הוא לא יכול להחליט מה יאכלו במעון ראש הממשלה, ואם חמגשית מיותרת תוזמן או נורה תוחלף - הוא יועמד לדין.

נישא, קלט את הפוטנציאל שיש במסכות ההגנה מקורונה כבר בשבוע הראשון. הוא נכנס לסיפור, בתחילה במודעות בבניינים ולאחר מכן בעיתונות, ומהר מאד מול גופי ענק. כעת כל המשפחה עוסקת בזה, והם מגלגלים בחודש תקציב של מיליוני שקלים. והוא, ראה באופן מוחשי, כי לא כוחו ולא עוצם ידו עשה לו את החיל הזה, ושאינן על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים.

8. אני מציע לכל קורא לקחת את הטור הזה לפסים מעשיים ולשינוי יסודי בדפוסי החשיבה שלו.

בני האדם נעים בסקאלה רחבה של הצלחה, של אושר, של מצב כלכלי, של סיפוק ושל מצב רוחני.

יש עשירים שירדו מנכסיהם רק מפני שהניחו שמצבם הנוכחי הוא מצב קבוע ולא הקפידו לשמר את המצב הטוב.

יש עניים רבים שנותרים עניים רק מפני שהם מניחים שמצבם הנוכחי הוא מצב קבוע ואין שום דרך לשינוי מצבם.

יש נערים/אנשים שאינם מצליחים להתרומם למצב רוחני טוב יותר מפני שהם מיואשים מאפשרות להשתקם.

יש אנשים רבים בעולם שמצויים באינספור בעיות כמו קשיי פרנסה קשיי זיווג, בעיות בריאות חשש מהעתיד חוסר ביטחון עצמי וחוסר סיפוק.

כל אלה חייבים להבין שהעולם אינו כפי שהוא נראה. אם ראש ממשלה יכול להיות נטול כוח יותר מאחרון האסירים, ואם אנשים שעד כה הפיקו עשרה שמחות וכנסים בערב אחד ולפתע נותרו משועממים ונסתם מקור פרנסתם, זה אומר שבתוך המסגרת שאנשים בונים לעצמם יש המון פרצות, ומה שהיה אתמול למטה יכול ביום אחד להיות למעלה, ומה שעניי יכול להיות עשיר, ומי שירד רוחנית יכול להתחזק ומי שהיה במריבה יכול להשלים ולמצוא חברות.

"ל"שפ"ת לא ידעתי" יש גם השלכות חיוביות. כי לדעת על עצמנו שאיננו יודעים על עצמנו, יכול להוציא בני אדם מייאוש ולפתח חלומות ותקוות שעד כה לא העזו לחלום ולקוות.

(הטור פורסם בעיתון "יתד נאמן")

מבוהל. עם שלם בחר בו להנהיג, אך כוחות חזקים ממנו אינם מאפשרים לו להנהיג את המדינה, להנהיג את הממשלה, את הכנסת, את המדיניות הביטחונית והכלכלית שלו, ואפילו לא להנהיג את משפחתו ואת עצמו.

האם יש המחשה גדולה מזו לנאמר: "לֵב מֶלֶךְ בְּיַד ד' עַל כָּל אֲשֶׁר יִחְפֹּץ יִטְנֶנּוּ" (משלי כ"א, א')?

6. אולי האבסורדים הללו נועדו כדי לשים על מקומו כל אחד ואחד מאתנו. לסייע לנו להיגמל מההרגל האנושי לנכס לעצמנו את הצלחותינו, או להאשים עצמנו בכישלונות שלנו. כל תקופה מעניקה לבני האדם את האיזון ואת ההבנה היכן נמצא הכוח להחליט על גורלם ועתידם. ליתר דיוק היכן הוא אינו נמצא. אבסורדים כאלה מחזקים את האמונה שהכל מלפניו, ואין עוד מלבדו.

7. מגיד המישרים הרה"ג ברוך רוזנבלום שליט"א אמר בדרך צחות על שנת תש"פ שזו שנת "שפ"ת לא ידעתי".

עם עד כה "ידענו" מתי הולכים לעבודה, היכן מתחתנים, עם מי נפגשים, מה הצפי העסקי והכלכלי שלנו, פתאום הגיע שנת "שפ"ת" ופתאום כולם מבינים ש"לא ידעתי".

אתה לא יודע מה תעשה בשבוע הבא, גם אם הדברים נקבעו לפני חודשים. אתה לא יודע אם החתונה של הבן שלך תהיה עם 300 מוזמנים או רק עם עשרה. אתה לא יודע אם מקום העבודה שלך ישרוד ואתה לא יודע מה הולך להיות המצב הכלכלי שלך.

השבוע סיפר לי אדם שעוסק כמה שנים באירועים ועשה חיל רב ואף התעשר, שלאחרונה עבר עם משפחתו דירה לשכונה שבה הייתה משפחה ענייה מאד. "האמת שממש התביישתי מהם שאני חי ברמת חיים גבוהה עם רכב יפה ומשכורת גבוהה והם חיים ככה".

מה שקרה בחצי השנה האחרונה הוא שלבן שיחי אין פרנסה. ממאה לאפס בשבוע. ממש כך.

ומה עם המשפחה ההיא?

מסתבר שאחד הילדים מאותה משפחה, אברך צעיר שזה עתה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

**בני משפחת הרבי הפצו להעבירו לבוקרשט אשר היתה אז
בטוחה יותר, אולם הרבי התנה זאת בכך שמסמכי הנסיעה
יגיעו קודם ט"ו באב, משום שאח"כ צריך כבר להתכונן לר"ה.
לבסוף הגיעו המסמכים רק בכ"ד אב, והרבי לא אבה לנסוע...**

ומשמו של ה'דברי חיים' מצאנו זי"ע נאמר: "בבי"ד של מעלה בהיכל הזכות, מתחילים 'להזיז את הספסלים' מט"ו באב לקראת הימים הנוראים | הנהגות, עובדות ואמרות מצדיקי הדורות על שגב עניינו של יום ט"ו באב, מאוצרו של הרה"ק ר' שמואל צבי שליט"א

תיאור מעניין מצאנו על הגה"ק ה'ויחי יוסף מפאפא זי"ע: "את חרדת הימים הנוראים כבר הרגישו עליו מט"ו באב ואילך, והיו שגורים בפיו דברי הרה"ק ר"א מליזענסק זי"ע"א, על המשנה 'באחד באלול ר"ה למעשר בהמה' - מי שמתעורר רק בחודש אלול ליר"ש ותשובה, יש בו דעת כבהמה.

"בדרך כלל שרוי היה באותו פרק ב'קעמפ' להחליף כח, אך כל מי שראה אותו בליל ט"ו באב אחרי תפילת מעריב כשהוא נשאר על עמדו בביהמ"ד תפוס שרעפים, היה בהכרח נזכר מיד כי חודש אלול מתדפק בשער. אנחותיו רבו בימים ההם גנוחי וילולי כשהוא מתאונן ומתנה את צער נפשו, בלשון: 'אוי! ס'קומט שוין חודש אלול, ס'קומען שוין די הייליגע טעג. אוי! ואוו האלט מען' [מעובד עפ"י הספר תולדות בעל הויחי יוסף].

על מרן הישועות משה' מויז'ניץ זי"ע מסופר: "בכל שנה מיום ט"ו באב, החל רבנו לשנן תוך כדי לכתו לטייל במקום הנופש קטעי 'נוסח' מתפילות הימים הנוראים, כשכל כולו רוטט מהתרגשות דקדושה לקראת הימים הקדושים הקרבים ובאים..."

בספר "עבודת עבודה" בפר' ואתחנן לכ"ק מרן אדמו"ר מטאהש צו"קל מובא, שהרבה אף הוא לעורר בשיחותיו בתקופה זאת אודות כך. באחת משיחותיו אמר: "אומרים בשם הרה"ק ה'דברי חיים' זי"ע"א, כי בבי"ד של מעלה בהיכל הזכות, מתחילין להזיז את הספסלים [רוקען די בענק] מט"ו באב לקראת הימים הנוראים. והוא ידע מאי דקאמר, כמו שהעיד עליו הרה"ק מרוז'ין זי"ע"א, שהוא אחד מהבי"ד של מעלה.

המנהג ללמוד תיקוני זהר

בספר נטעי גבריאל, בין המצרים ע"מ' תקס"ז - הביא שמיום זה היו מתחילים בהרבה מחצרות הקודש באמירת תיקוני זוהר כנהוג. כך נהגו רבים מיקירי ירושלים, וכן נהגו כ"ק האדמו"רים מסקיוורא וויזניץ זצ"ל.

בספר מושיען של ישראל, עמ רפ"ד - על הגה"ק מסאטמאר זי"ע, מסופר: "מיום ט"ו באב ואילך, היה מתחיל ללמוד שיעור קבוע בכל יום בתיקוני זוהר, והלימוד הזה היה בקול חוצב להבות אש בהתלהבות עצומה עד שהיו שומעים קולו בחוץ, ולפעמים

כבר נאמר בגמרא על יום חמשה עשר באב: "מכאן ואילך [מיום ט"ו באב] המוסף יוסיף". היינו, המוסף בלימוד תורה בלילות החל מתקופה זו, המתארכים יותר מן הימים, יוסיף לו חיים. על כן בהרבה מקומות בישראל, נהגו בליל זה להרבות סדרי תורה בהתמדה ובשקידה, וצדיקי הדורות ניצלו ימים אלו בהוספה וחיזוק לקראת הימים הנוראים הקרבים ובאים, ובפרט להוסיף שעות לימוד בלילות, כדי לקיים מה שנאמר בגמרא "מאן דמוסיף בלילה - יוסיף לו חיים.

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זי"ע אמר, שראוי לו לשליח ציבור של ימים הנוראים להקפיד לבל יעבור עליו אף לא יום אחד מט"ו באב ואילך בלי לימוד גמרא. עד כדי כך, שמסופר [מובא ב'לוח דבר בעיתו' להגר"מ גנוט] שפעם אחת נמנע בעצמו מלהיות הש"ץ בבית מדרשו של הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזענסק זיעועכ"א, לפי שלא למד יום אחד משום טירדת מצוה.

הכנה לימים הנוראים

בקובץ תפארת ישראל, אלול תשמ"ז - על האדמו"ר רבי משה יהודה לייב מפאשקאן זי"ע"א מסופר, שבימי מלחמת העולם השנייה, כאשר הורע המצב בפאשקאן, השתדלו בני המשפחה להעבירו לבוקארשט אשר נחשבה אז למקום מבטחים כלפי שאר ערי ועירות רומניה. רבינו נעתר לבקשתם, אך התנה תנאי שהניירות והמסמכים הדרושים לכך יגיעו קודם ט"ו באב, דאחר זה צריכים כבר להיות בהכנה דרבה לקראת הימים הנוראים, ואין פנאי לטלטול הדרכים. ואמנם לדאבון לב המשפחה, אחר כל ההשתדלויות המרובות הגיעו המסמכים רק בכ"ד אב ורבינו נשאר במקומו עוד זמן רב.

כ"ק מרן אדמו"ר מרחמרסטיוקא שליט"א סיפר באחת משיחותיו, כי זקה"ק רבי יוחנן מרחמרסטיוקא זי"ע היה נוהג ללמוד בחברותא עם הגאון האדיר רבי שלום מלמד זצ"ל אב"ד אומאן, שהיה אדם גדול מאוד וגאון עולם בנגלה ובנסתר, ויחד למדו שו"ע אבן העזר בענין היתר עגונות, שהיתה סוגיא קשה מאוד. וכשהגיע לט"ו באב, אמר לזקה"ק זי"ע: "מעכשיו אינני יכול ללמוד זאת, מפחד יום הדין איני יכול להתעמק בהסוגיא", ולמדו אז בענינים אחרים.

ההוספות שבסוף תיקוני הזוהר, ואמר לי שכן המנהג בסקווירא" (לוח דבר בעתו, ט"ו באב)

על הגה"צ רבי מרדכי אריה הורביץ אב"ד בנילא מסופר: "בקיץ היה נוסע לירושלים והיה מקפיד להיות בט"ו באלול, חזרה בביתו, כדי להתכונן לימים הנוראים, בנסיעתו היה נוטל עמו ספר תיקוני הזוהר, שהתחיל לאמרו מט"ו באב, כדי לסיימו עד יוהכ"פ, ואם לא הספיק היה משלימו אח"כ.

באמצע הלימוד נתן את קולו בבכי. ומספרים זקני החסידים שבשנות צעירותו, שאז היה דרכו מאוד להסתיר את לימודיו אף בזוה"ק, היה סוגר את עצמו בחדר לפנים מחדר גם בעת אמירת התיקונים, אבל בשלהי קייטא שהחום גדול מאוד, היה פותח את החלון והיו החסידים נאספים מאחורי החלון לשמוע את קולו נאדר בקודש".

"הרה"ק ראי"ה ממחנובקא זיע"א, החל ללמוד מיום זה את

על דא ועל הא

אברך אחד תפס יוזמה והציע שכולם יכבו את הפלאפונים ויניחו אותם במדף גבוה ורחוק, כדי שלא יהיה היסח הדעת בעת הלימוד. היו שקצת עיקמו את האף, אבל לבסוף כולם הצטרפו והניחו את הפלאפונים על כבש המזבח, סליחה, על מדף הספרים הגבוה...

בית המקדש חרב, אבל האפשרות להקריב קרבנות להקב"ה לא פסקה מעולם | הרב יהושע כהן

קרבנות להקב"ה - לא נפסקה מעולם, וקיימת גם בימים אלו, אפילו בהרבה יותר קלות. להקריב את הפלאפון שלך שעה אחת בזמן הסדר, לכבות אותו, זה קרבן ענק-ענק-ענק!!

חכמינו בגמ' (פסחים פז.), דרשו מהפסוק "אשר בנינו כנטיעים", כי בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא - מעלה עליהן הכתוב כאילו נבנה היכל בית המקדש בימיהם.

לאור האמור נוכל לקבל הבנה אחרת, מעמיקה יותר, על פשר קביעה זו. שכן אחר שלמדנו שבחורים טהורים אלו זוכים להקריב להקב"ה קרבנות גם בימים אלו, נמצא שכלפיהם בית המקדש אכן קיים, והקרבנות עולים בו תמידים כסדרן. כל יום. כל היום.

וזה לא רק הפלאפון, כל התגברות הכי קטנה, כל תפילה עם טיפה יותר כוונה, כל משיכת המסכה כלפי מעלה שתכסה גם את העיניים כשיוצאים לרחוב, כל קביעות ללימוד אפילו הקצרה ביותר - אלו הם קורבנות ענקיים, כבשים בני שנה תמימים, שעולים לרצון ולריח ניחוח לפני שוכן מרומים.

שיהיה לכם 'בין הזמנים' מוצלח ומועיל - עם הרבה הצלחות. הרבה קורבנות.

בית המקדש אמנם חרב, אבל האפשרות להקריב קרבנות להקב"ה לא פסקה, אלא להיפך, היא קלה וקרובה מתמיד... וכאן אבקש לספר על תופעה שריגשה פה את כל השכונה.

היה זה באחד הימים בשבוע שעבר, כאשר היה נראה שהנגיף הקורונה הולך 'לחנוק' את חיינו והמילה 'סגר' היתה בשימוש יותר מדי פעמים. אחד האברכים תפס יוזמה והציע בתחילת הסדר לכל האברכים לסגור את הפלאפונים ולהניח אותם על מדף גבוה ורחוק, כדי שלא יהיה היסח הדעת בזמן הלימוד.

היו כאלו שקצת התקשו ועיקמו את האף, אבל אחד גרר את השני, ובסוף כולם הצטרפו והניחו את הפלאפונים שלהם על כבש המזבח, סליחה, על מדף הספרים הגבוה (כפי שתראו בתמונה המצורפת למאמר זה).

לא הייתי בשמים, ואין לי מושג על כמות הדציבלים שהפעולה הזו עשתה ברקיע, אבל אין ספק שזהו 'קורבן' גדול ועוצמתית שעשה 'ריח ניחוח' לפני הקב"ה.

המסקנה מהסיפור הזה, פשוטה מאד.

בית המקדש אמנם חרב והתמיד בטל, אבל האפשרות להקריב

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

למעלה מ-180 כהנים במעמד 'ברכת הכהנים' בביהכ"ס בהר נוף

גם השנה, כבר בפעם השמינית, מארגן איש החסד הר"ר אברהם שטרן מוהר נוף ברכת כהנים המונית

ביהכ"ס המרכזי 'אמרי שפר' בשכונה, למעמד ברכת כהנים המרכזי. כבר לקראת השעה 8 התאספו ההמונים לתפילת שחרית ברחובה של עיר, ולקראת שעת ברכת כהנים התאספו עוד רבים. כמו שצויין, למעלה מ-180 כהנים השתתפו במעמד.
הראיון המלא עם הר"ר אברהם שטרן יפורסם ביום חמישי בגיליון 'לקראת שבת'.

זו השנה השמינית בה מארגן איש החסד הר"ר אברהם שטרן מירושלים, ברכת הכהנים המונית, לעי"נ אביו, מאנשי החסד של ירושלים, הר"ר שמואל יצחק שטרן זצ"ל ביום פטירתו. ילדיו של הר"ר שמואל יצחק חונכו להקפיד מאוד על הנושא של ברכת כהנים וסגולותיה.
תושבי שכונת הר-נוף התאספו ביום ראשון השבוע, ברחבת

קול העם

מרגש: הלימודים בת"ת הסתיימו, אבל התלמידים לא ויתרו: "לא סיימנו את המסכת!"

קורא 'הפותח' משתף את הציבור בסיפור מפעים שהתרחש השנה באחת מותלמודי התורה בארץ

בגלל ילד שהיו לו תסמינים. הם המשיכו ללמוד גם במהלך הבידוד - דרך הטלפון, יום בלי להפסיק.
אח"כ התברר שאותו ילד שלילי, והם חזרו לכיתה.
עד כאן, השתלשלות שגרתית כמו שאירע בת"תים רבים בתקופה זאת. אבל ההמשך המדהים והמרגש, כלל וכלל אינו שגרתית...
לפני כמה ימים הסתיימו הלימודים הרשמיים של כיתה ח', והם נפרדו מהחידוד.
אבל...
בעוד שבכל שנה נהוג באותו ת"ת שתלמידי הכתה מסיימים עד סוף השנה את המסכת כולה - הרי שבשנה הזאת, בגלל כל סיבוכי הקורונה הם לא הספיקו לסיים
והם לא ויתרו!...
כל הילדים, ללא יוצא מן הכלל, ביקשו מאבי שיחי' בכל לשון שימשיך ללמד אותם עד שייסימו את המסכת!
ואכן, הם סיימו רשמית את הלימודים בחיידר ביום שישי [שבוע לפני תשעה באב], ועוד באותו יום, התקיים השיעור הראשון, בין השעות 2:00-3:00. כך גם במהלך כל השבוע שלאחר מכן, הם

רציתי לשתף אתכם בסיפור מפעים, שהתרחש בימים אלו ממש.
אבי שיחי' מלמד בכיתה גבוהה בתלמוד תורה באחת מערי הארץ. מאז שהתחילה חופשת הקורונה, כמו בת"תים רבים הוא לימד יום-יום מהבית, השאיר שיעורים בקו, ותלמידים התקשרו אליו הרבה פעמים לשאול דברים שלא הבינו בגמרא.
היה ילד שהתקשר לברר בערב פסח עצמו למה אין שיעור... כי חוץ מאותו יום, י"ד בניסן - בכל שאר הימים היה שיעור! כולל בימים שלפני פסח, וכולל בחול המועד!
בהמשך, תלמיד חברה'מן סידר את האפשרות שהם גם יוכלו לשאול שאלות במהלך השיעור.
אבי גם שלח להם מבחנים [וזאת בהתאם לבקשת התלמידים עצמם! להיבחן על כל פרק שסיימו בשבועות האחרונים]. אלו שיש להם פקס, קיבלו בפקס, והאחרים לקחו מהם. כולם דאגו לשלוח לו חזרה את המבחנים המלאים - אם בפקס, ואם בתיבת הדואר שלו בבנין.
אחר כך חזרו ללימודים לפי כל הכללים המחמירים ביותר, קפסולות וכו', ואז נאלצו שוב להפסיק ולהכנס לבידוד של שבוע

את סיום הלימודים בהרס וחורבן ושירת ריהוט של המוסד הלימודי, וכאן - ילדים בני 14-13 לא רוצים לסיים, ובאים כל בוקר להמשיך ללמוד בביכ"נ לא מוכר, וכל זה רק כי הם עדיין לא סיימו את המסכת, וחשוב להם לסיים אותה! אשרינו שאלו הם תינוקות של בית רבן בדורנו!

הגיעו בכל יום לביכ"נ שבו אבי מתפלל בשבתות, ואינו פעיל באמצע השבוע, ושם הוא לימד אותם יום-יום את המשך המסכת - בשתי קבוצות, לפי כל כללי הזהירות מקורונה, עד שב"ה הם זכו לסיים על המוגמר. רק שתבינו: במוסדות אחרים, שלא ממחננו, ילדים בסוף כיתה ח' חוגגים

טעימה מגיליון 'לקראת שבת'

מרן ה'חתם סופר' פנה לגבאי ושאל בתמיהה: "מה קרה היום? האם הרבנית לא הביאה עוגה?", והגבאי, שהתקשה לעמוד בנסיון שיקר ואמר: "הרבי כבר אכל את העוגה"... לתשובתו המרעישה והחדה של ה'חתם סופר' הוא בוודאי לא ציפה...

'כיצד מברכין?' - מאוצרותיו של הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א

שזה רק גילוי מילתא ולא עדות. כך גם כאשר הילד אומר לאביו שכבר בירך אין זו עדות, כי אם גילוי מילתא בלבד.

לאחר תקופה, הציג הרב ידלר את כל המשא ומתן שהתקיים בין גדולי פוסקי הדור בנידון זה, באוזני גאב"ד ערלוי, הגאון הצדיק רבי יוחנן סופר זצ"ל, וגם הוא צידד כדעתו של רבי שלמה זלמן. אולם גם הוסיף מעשה נפלא מעין הסיפור הנזכר ששמע על זקנו הגדול, מרן ה'חתם סופר' זצ"ל. כה היה מעשה:

כידוע, ה'חתם סופר' היה מסוגל להרצות שיעור של ארבע וחמש שעות ברצף, ואשתו הרבנית ע"ה שדאגה לשלומו ולבריאותו, היתה מניחה לפניו על השולחן צלחת עם עוגה קטנה וכוס שתיה. אך בדרך כלל ה'חתם סופר' לא היה טועם מן העוגה, אלא רק באופן שאפסו כוחותיו לגמרי.

פעם אירע שחלש לבו של הגבאי והוא חמד את העוגה. הוא שם לב, כי בכל השבוע האחרון רבו ה'חתם סופר' לא נגע בעוגה, ושיער בדעתו, כי מסתמא גם היום הוא לא יגע בה, ועל כן הרשה לעצמו לאוכלה. אולם לרוע מזלו, בדיוק באותו יום, תוך כדי הרצאת השיעור, אפסו כוחותיו של ה'חתם סופר'. הניח את ידו בצלחת כדי ליטול את העוגה, והבחין כי היא איננה.

הוא פנה לגבאי ושאל: "מה קרה היום? הרבנית לא הביאה עוגה?", והגבאי שהתקשה לעמוד בנסיון שיקר ואמר: "הרבי כבר אכל את העוגה".

לתשובתו המרעישה והחדה של ה'חתם סופר' הוא בוודאי לא ציפה: "אם אכלתי את העוגה או לא - בהחלט יתכן שאני טועה, ומבלי משים לב אכלתיה. אולם ברור אצלי כשמש, שאילו הייתי מברך 'בורא מיני מזונות' הייתי זוכר, ואם אינני זוכר סימן שלא בירכת"...

מרעיש! אצל ה'חתם סופר' לא היה יכול להיות ספק אם בירך או לא, כי לא היה אצלו מושג כזה להוציא ברכה מהפה בלי שימת לב.

חז"ל מלמדים אותנו במסכת ברכות (נ, א): "מברכותיו של אדם ניכר אם תלמיד חכם הוא אם לאו".

סיפור נפלא אודות רבן ומאורן של ישראל, מרן ה'חתם סופר' זצ"ל, שמעתי מידידי הגאון רבי משה ידלר שליט"א, מחבר סדרת הספרים הנודעת 'מאור השבת', מחשובי מורי ההוראה בירושלים, ולחבת הדברים נוסף גם את הרקע לסיפור כפי ששמעתי ממנו: באחד הימים, מספר הרב ידלר, הגיע אלי אברך ושאלתו בפיו: "אכלתי סעודה כדי שביעה, ומשום עיסוקים שונים שהזדמנו לי בעת הארוחה, קמתי ממקומי ופניתי לסדר את ענייני. כשסיימתי התעורר לי ספק האם ברכת המזון לפני שקמתי או לא. ההלכה היא כי כאשר אדם מסתפק אם בירך ברכת המזון, עליו לברך שנית, משום ספק דאורייתא לחומרא, וכך רציתי לעשות, וכבר נטלתי שוב מים אחרונים.

אולם משניגשתי לברך שוב, המשיך האברך וסיפר לרב ידלר, הגיח בני הקטן מהחדר הסמוך, ואמר לי בהשתוממות: "אבא! מה אתה עושה? הרי כבר בירכת קודם!"... התעורר לי אפוא ספק חדש, האם אפשר להסתמך על נאמנותו של קטן בחיובי דאורייתא.

הרב ידלר הציג את השאלה בפני גדולי הפוסקים, שציידו לכאן ולכאן; מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל הורה, כי היות וספק דאורייתא לחומרא, וגם אי אפשר להסתמך על קטן, יש להחמיר ולברך שוב. אך מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל טען, כי אינו חייב לברך שנית, מאחר ודברי הקטן שאביו בירך - אינם בגדר עדות שזקוקים אנו בה לנאמנותו, אלא הם רק גילוי מילתא בעלמא שבירך, ובגילוי מילתא אפשר להסתמך גם על קטן.

דומה הדבר, לאדם שרגיל לכסות את הסכין בצלחתו קודם ברכת המזון, כפי שמורה ההלכה (שם, קפ, ה). במידה ואחר כך יתעורר אצלו ספק אם בירך, בודאי יוכל להסתמך על כך שכעת הסכין נמצאת מתחת לצלחת, ולפטור את עצמו מלברך. משום

סיפור נפלא נוסף שמעתי פעם מהגאון הצדיק רבי שלמה חיים גנויער שליט"א, מנהל רוחני דשיבת 'מאור התלמוד' ברחובות, כי סיפר לו יהודי חסידי בירושלים, ששמע בעצמו מבעל המעשה הגאון הקדוש רבי יהוד'ה מדז'יקוב זצ"ל, שהיה גאון גדול, צדיק ועובד ה' נפלא, שברח מגינוני אדמורו"ת ומכל נימוסי הכבוד:

בתור בחור התאמץ רבי יהוד'ה להתקרב ל'חזון איש'. מיד פעם הוא היה נוסע אליו במיוחד לבני ברק, על מנת להסתופף בצילו וללמוד מדרכיו.

בשנה אחת הוא הגיע למעונו של ה'חזון איש' בליל בדיקת חמץ ואמר: "רבי! אני רוצה לראות את בדיקת החמץ שלכם..." אך ה'חזון איש' סירב, למרות שהיו אנשים אחרים שכן סייעו לו בשעת הבדיקה. שמא חשש שהוא יעשה עסק גדול מדאי ממנו. אך רבי יהוד'ה התעקש להתעכב בבית, והפציר ב'חזון איש' בתחנונים: "אבקש רשות להיות כאן, בחדרו של הרבי, רק בשעה שיברך את ברכת הבדיקה, אחר כך אעזוב מיד..." לזה ה'חזון איש' כבר לא סירב.

הוא סיפר מאוחר יותר, כי בשעה שה'חזון איש' בירך את הברכה של בדיקת חמץ, הוא נרעד כולו. עיניו התגלגלו למעלה עד שראו רק את הלובן של העינים, במשך דקה ארוכה... ויהי המקום לחרדת אלוקים!

אך אין זה פלא כיצד הגיע ה'חזון איש' לדרגות גבוהות אלו; לאור הדברים שהוא כותב באגרותיו כיצד אמורה להיראות התפילה: "לצייר כמו חי - איך הקדוש ברוך הוא שומע את שיח שפתותינו ומאזין הגיון הלב" (קובץ אגרות א, כג). כשמציירים בתפילה את הקדוש ברוך הוא כמו חי, ודאי נרעדים ונפחדים:

(מתוך אוצרותיהם אמלא')

זכורני מבחרותי, כי שמעתי ממורי הגאון הישיש רבי צבי אייזנשטיין שליט"א, ה'בעל תפילה' הנודע של ישיבת פוניבז', בשנים בהן שימש כר"מ בישיבת רוז'ין לצעירים, כי ראה אצל אחד מזקניו מנקיי הדעת בירושלים, שהיתה נמשכת ארוחתו באופן קבע כשתיים עשרה דקות; חמש דקות לאכילה ושבע דקות לברכת המזון, והיה נוהג לומר: "אני אוכל כדי לברך"...

אחרים רמזו זאת בפזמון של ליל שבת: 'כל מקדש שביעי', על דרך הצחות: "סועדים בו לברך שלוש פעמים". סועדים כדי שיוכלו לברך...

"החולצה שלו רעדה"

על מרן ה'חזון איש' זצ"ל מעידים, כי כל ימיו לא הוציא מפיו שום ברכה ותפילה ללא כוונה, כשליבו בל עימו, או כשאין דעתו מיושבת עליו. כל ברכה נאמרה אצלו עם מלוא הריכוז ועם כל החושים.

אבי מורי שליט"א רגיל לספר, כי בשנים בהן זכה להתפלל במחיצתו של ה'חזון איש', ראה במו עיניו את הרטט שאחז בו בשעה שהגה את השם יתברך בשפתיו. "החולצה הרועדת שלו הסגירה את הרטט שאחז בגוו", תיאר אבא שליט"א לימים, "דומה היה כי רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, שותפים למשימה הנעלה - לכיין בתפילה"...

כך גם העיד הגאון רבי חיים מאיר שטיינברג שליט"א, שבילדותו היה מתלווה אל אביו, הגאון רבי שרגא פייבל זצ"ל, להתפלל במעונו של ה'חזון איש', וכאשר היה ה'חזון איש' עולה לתורה ומברך את ברכות התורה, פניו התמלאו בחרדה, וורידים מצחו בלטו מרוב מאמץ ויגיעה בכוונת הברכות. זאת גם בתקופות בהן היה חולה מאוד, חלש ותשוש.

השו"ת היומי

האם ניתן להפריש חלה למפרע על לחם שכבר נאכל?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

ההפרשה, ורק בחו"ל הקלו לאכול לכתחילה. והמק"מ שם תמה עליו ע"ש, אכן מצאנו כזאת בתו"ט במסכת גיטין (פ"ג מ"ח) שסובר שמועיל להפריש תרומות ומעשרות על טבל שכבר נאכל, ובשו"ת הר צבי זרעים (סי' מ"ב) האריך לדון בחידוש זה שתועיל הפרשה על מה שנאכל, והביא מהרמב"ם פ"ב ממעשר שכתב לגבי מי שאוכל דמאי בשבת וסומך על עם הארץ שאומר לו שהוא מעושר, ומותר לו לסמוך עליו בשבת, אך לאחר שבת צריך לעשר גם על מה שנאכל.

שאלה: מי ששכח להפריש חלה, וכבר נאכל חלק מן הלחמים שאפה. כשבא להפריש חלה מהנשאר - האם עליו להפריש גם על מה שכבר נאכל, או שמא לא תועיל הפרשת חלה על מה שכבר נאכל?
תשובה: הנה הברכי יוסף יו"ד סוף סי' שכ"ג כתב בפשיטות שיש להפריש גם על מה שנאכל כבר, וס"ל שמועילה ההפרשה גם למה שכבר נאכל. ומצאנו בחלת חו"ל שהיא מדרבנן שמתר לכתחילה לאכול ואח"כ להפריש, והברכי יוסף ס"ל שגם בחלת ארץ ישראל מועילה ההפרשה אחר שנאכל, אלא שיש איסור לאכול לפני

מה יעשה בעל תשובה שעבר על איסורי לשון הרע לפני שחזר בתשובה

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שאינם שומרי תורה ומצוות מ"מ הואיל וגם הוא לא שמר מצוות באותו זמן, לא הותר לו לספר עליהם מפני שהיה רשע כמותם. וכשאינו זוכר על מי סיפר ואינו יודע ממי לבקש מחילה, דעת הגר"י זילברשטיין, שיתרום דברים המיועדים לצרכי ציבור, שיתכן שיהנו מהם האנשים שסיפר עליהם כנגד הגנאי שגינה אותם. והגר"ח קניבסקי כתב, שמי שדיבר על אנשים רבים ואינו זוכר מי הם, עצתו שיתפלל שכולם ימחלו לו.

גם אם הותר לפעמים לספר דברי גנאי על מישהו, בתנאים מסוימים, מזהיר אותנו ה'חפץ חיים' שכל זה נכון בתנאי אחד, שגם המספר אינו חוטא כמותו, כי אם גם המספר אינו טוב ממנו, אסור לספר שום דבר גנאי על חברו. כי איש כזה אין כוונתו לטובה וליראה כי אם לשמוח לאיד ולבזותו בזה. ובביאורים ומוספים של 'דרשו' מצאנו, בעניין בעל תשובה שעבר על איסורי לשון הרע לפני שחזר בתשובה, דעת הגר"ח קניבסקי שצריך לעשות תשובה על הדבר, שאף שסיפר על חברי

שלא כדרך העולם: תלמידי חכמים, ככל שהם זקנים יותר - האבל על הסתלקותם גדול יותר

שבת דף קנב

"רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם"

פנחס אפשטיין זצ"ל. טבע העולם, שכאשר אדם נפטר בדמי ימיו האבל גדול והצער עמוק, ואילו כאשר נפטר אדם זקן ושבע ימים פחות עצובים ומודאגים. אך האמת שכך צריכים להיות פני הדברים רק אצל אנשים פשוטים, כי אצל הצדיקים וגדולי התורה החשבון הוא הפוך, שהרי תלמידי חכמים כל זמן שמזקינים דעתם מתיישבת, וכל כמה שהם חיים הרי הם עולים ומתעלים יותר וזיו אורם הגדול זורח ומאיר לדורות הבאים, הלומדים מדרכם ונהנים מטעם הזקנים שלהם. אם כן, ככל שזיקינו גדולה האבדה עוד יותר...

ע"כ אמר הכתוב "ויגוע יצחק וימת וייאסף אל עמיו זקן ושבע ימים", ואומר רש"י: "אין מוקדם ומאוחר בתורה" - רק אצל פשוטי העם ישנה מיתה מוקדמת עצובה יותר ומיתה מאוחרת מעציבה פחות, אבל אצל גדולי התורה 'אין מוקדם ומאוחר', כי גם מיתה מאוחרת היא מוקדמת מדי, שהרי בזקנותם אורם מאיר עוד יותר ותועלתם לדורות עדיין נצרכת.

(הרה"ג ר' ישראל ליוש שליט"א)

על הפסוק ויגוע יצחק וימת וייאסף אל עמיו זקן ושבע ימים" (בראשית לה כט) מבאר רש"י, שלפי סדר האירועים יצחק אבינו לא מת עתה, שהרי מכירתו של יוסף, שמסופרת בפרשה הבאה, קדמה למיתתו של יצחק י"ב שנה. אלא ש'אין מוקדם ומאוחר בתורה'.

אך מכל מקום נראה כי אף ש'אין מוקדם ומאוחר בתורה', לא לחינם נכתבה מיתתו וקבורתו של יצחק בדיוק כאן במקום זה. הבה נבין, אם כן, מה טעם יש בזה?

תירוץ ע"כ מתבאר מדברי הזוהר הקדוש: הנה, לפני מיתת יצחק נכתבו תולדותיו של יעקב ולאחריה תולדותיו של עשו. ללמדך שתמצית חייו של יצחק הם תולדות יעקב הממשיכים את דרכו ובחייהם מגשימים את חייו, ואילו תולדות עשיו על כל אלופיהם אינם מייצגים את חיי יצחק, ואינם בחלקו ובגורלו, ולכן ראויים הם להיכתב רק לאחר שתיארו את מותו וסוף חייו של יצחק אבינו.

דרוש נאה דרש אב"ד ריסקווא, הגה"צ רבי אברהם שלמה כץ זצ"ל, על דברי רש"י אלו, בהספידו את ראב"ד ירושלים הגאון רבי

'מוקצה מחמת חסרון כיס' - האם ניתן להחליט באמצע השבת שאינו מוקצה?

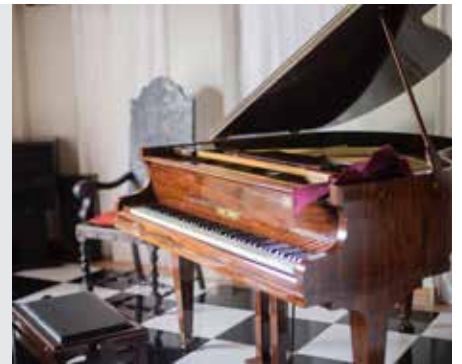

באופן שניתן להניח כי ישבר בקרוב - יש אומרים שאף אם אכן נשבר בשבת, הריהו מוקצה לכל השבת; אך יש אומרים שכאשר נשבר הכלי בשבת, ואז כמובן אין בעליו מקפידים עוד שלא להשתמש בו למטרות אחרות - בטל ממנו שם מוקצה, כיון שכבר בכניסת השבת היה ידוע כי הכלי עשוי להישבר.

[שו"ע תקא, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 4-3; משנ"ב שח, ו]

'מוקצה מחמת חסרון כיס', הוא חפץ שבעליו מקפידים שלא להשתמש בו כי אם למטרה מסוימת, האסורה בשבת, וכגון כלי נגינה יקר. ואף אם באמצע השבת החליטו בעליו שאינם מקפידים עוד על כך, ורצונם להשתמש בו לכל מטרה שהיא - הריהו מוקצה עד לסוף השבת, משום שהיה מוקצה בכניסת השבת. וכלי שהוא מוקצה מחמת חסרון כיס, ולפני שבת נעשה רעוע,

כלי נגינה יקר שאינו מונח במקום קבוע - האם נחשב ל'מוקצה מחמת חסרון כיס'?

ברם, לדעת רוב האחרונים, אם בעליו מקפידים שלא להשתמש בו כי אם למטרה מסוימת, אף אם אינם מייחדים לו מקום, הריהו מוקצה. וכך פסק המשנה ברורה. ולדעת החזון איש, חפץ שקבעו לו מקום - כגון תמונה התלויה על הקיר - ואין רגילו לטלטלו כלל, נחשב כמוקצה אף כשאין הקפדה שלא לטלטלו מחשש ל'חסרון כיס'.

[ביאורים ומוספים דרשו תקא, 2, ושם שח, 175]

בהמשך לאמור: יש אומרים שבכדי שחפץ מסוים יחשב ל'מוקצה מחמת חסרון כיס', אין די בכך שבעליו מקפידים שלא להשתמש בו כי אם למטרה מסוימת, אלא צריך גם שבעליו ייחדו לו מקום; וכגון כלי נגינה יקר שמונח תמיד במקום מסוים. ויש המפרשים שאין הכוונה שהחפץ מונח במקום קבוע, אלא שבעליו מקפידים שלא להזיזו ללא צורך מהמקום שבו הניחוהו.

מדוע אסור להביא עצים מהשדה אל הבית ביום טוב?

יום טוב למטרה זו, מפני החשש שאם נתיר את הבאתם באופן גורף, יאספו עצים בשדה לשם כך; והרי זה דומה לאיסור מלאכת 'מעמר', שפירושה - איסוף גידולי קרקע במקום גידולם. ומדברי הרמב"ם והשולחן ערוך נראה שהטעם שאסרו זאת אף בעצים שאינם מוקצה, היא מפני שנשיאת עצים מהשדה הביתה היא 'עובדא דחול'.

[שו"ע תקא, ג, משנ"ב יא, ושעה"צ יד; וראה ביה"ל ד"ה הרי]

בגמרא במסכת ביצה מבואר, שאסור להביא עצים ביום טוב מן השדה אל הבית, (לצורך הבערתם באש). ונחלקו ראשונים בסביבת האיסור: יש אומרים שטעם האיסור הוא משום שהעצים הם 'מוקצה', שהרי לא היתה דעתו להשתמש ביום טוב בעצים המונחים בשדה. ויש אומרים, שחכמים אסרו זאת אף בעצים שנאספו בערב

* איסור אכילת דם אמור רק בדם שיצא ממקומו, או בדם הורידים והעורקים; אבל דם הבלוע בתוך נתחי הבשר, אשר לא נפלט החוצה, ואף לא יצא ממקומו ו'נצטר' מחמת מכה - אין איסור באכילתו.
* בשר שחלפו שבעים ושתיים שעות משחיטתו, וטרם נמלח - אין בכוח המליחה להוציא ממנו את הדם, ולכן אסור לאוכלו כשהוא מבושל, אבל ניתן לאוכלו לאחר צלייה, השואבת מתוכו את הדם.
* בזמנים עברו היו כאלו שנהגו לאכול בשר חי, ולכן לא נחשב ל'מוקצה' בשבת; ונחלקו הפוסקים אם הכוונה דווקא לבשר עוף, או אף לבשר בהמה. ונחלקו הפוסקים בנוגע לזמננו, שאכילת בשר חי אינה מצויה, אם הוא נחשב כראוי לאכילה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לאכול בערב פסח את הפירות שמהם מכינים חרוסת?

וכמו כן, יש שנהגו שלא לאכול חרוסת בערב פסח, כדי שיאכלו את החרוסת בליל הסדר לתאבון; ונהגו שלא לאכול אף את הפירות שמהם מכינים חרוסת. וגם על מנהג זה כתבו הפוסקים שאין לו מקום, משום שאין מצוה באכילת החרוסת, ומטרתה היא רק לטיבול המרור כדי להפיג את חריפותו, ואדרבה, צריך לנער אותה מהמרור, ולא לאכול ממנה כמות מרובה.

יש שנהגו שלא לאכול מרור בערב פסח, כדי שיאכלוהו בליל הסדר לתאבון, וכתבו הפוסקים שאין מקום למנהג זה, משום שהמרור אמור להאכל כעינוי, ולא כמאכל שתאבים לאוכלו; אך יש שפירשו כי כוונת הנהגים כן אינה לתאבון של רצון לאכול, אלא לחביבות המצוה הנגרמת מאכילת מאכל שיש בו משום חידוש.

[שו"ע תעא, ב, ומשנ"ב וס"ק טו; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

הלוח היומי

ט"ז באב | המקובל רבי שמעון ן' לביא זי"ע מחבר הזמר בר יוחאי

יארצייט:

ה'שמ"ח: המקובל רבי שמעון ן' לביא זי"ע מחבר הזמר בר יוחאי
תרט"ו: רבי מאיר נתן ב"ר חיים הלברשטאם זצ"ל מצאנז
תרל"ג: רבי אשר (השני) ב"ר אהרן זצ"ל מסטאלין
תרל"ה: רבי יעקב ב"ר מרדכי יוסף מאיזביצא זצ"ל בעל 'בית יעקב'
תרנ"ז: רבי דוד יוסף ב"ר שלמה יחיאל זצ"ל אב"ד לעלוב
תרע"ח: רבי צבי הירש ב"ר ברוך (מגורליץ) זצ"ל מרודניק
תשכ"ב: רבי בן ציון ב"ר יצחק זאב יאדלר זצ"ל ממגידי ירושלים
תשמ"ט: רבי מרדכי ב"ר נפתלי חיים אדלר זצ"ל מדז'יקוב
תש"ס: רבי חנוך העניך דב ב"ר אליעזר זאב פאדווא זצ"ל גאב"ד לונדון בעל 'חשב האפוד'

"שטייגען" בתאות האכילה

המשגיח דליקווד, הגה"צ רבי נתן וואכטפויגל, אמר: האדם עושה "שטייגען" בתאות האכילה שלוש פעמים ביום! מקטנותו וילדותו עד זקנה ושיבה. ודאי צריכים לאכול, אבל לא כמו זולל וסובא, לא להיות בטל לצלחת... (לקט רשימות - אלול עמ' מד)

נשתדל שלא להיגרר אחר תאות האכילה, ולא נהיה מדאי שקועים בענייני האכילה ולא נעסיק את מחשבתנו בכך

* חדש - שיעורים בפרק כיצד מברכין במסגרת תוכנית בזכות התורה (שלוחה 27)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il